

VYJÁDRĚNÍ POVĚŘENÉHO AKADEMICKÉHO PRACOVNÍKA

Jméno rigorozanta/rigorozantky:	Mgr. et Mgr. Petra Zárubová
Téma práce:	Kriminalita žen a páchaná na ženách
Rozsah práce:	140 stran textu
Datum odevzdání práce:	30. 4. 2023
Pověřený akademický pracovník	doc. JUDr. Mgr. Jana Tlapák Navrátilová, Ph.D.

1. Aktuálnost (novost) tématu

Téma obecně nové není, nicméně je značně aktuální s ohledem na postupný nárůst kriminality žen a specifičnosti v oblasti a struktuře kriminality žen. Je třeba neustále kriminalitu žen zkoumat, kdy závěry z takového zkoumání mohou sloužit zejména k úspěšnější prevenci, ale i následné systematické péči pro osoby propuštěné z výkonu trestu. Na druhé straně kriminalita páchaná na ženách je tématem velmi aktuálním, neboť zejména v poslední době se vedou odborné diskuze o lepší právní úpravě některých trestných činů, které jsou většinou páchany právě na ženách (např. znásilnění a domácí násilí). V tomto kontextu je třeba zmínit i velmi diskutovanou Úmluvu Rady Evropy o prevenci a potírání násilí vůči ženám a domácího násilí (tzv. Istanbulská úmluva). Zpracování tématu práce považuji za potřebné.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Téma považuji náročné na teoretické znalosti. Byly potřeba zejména znalosti z oblasti kriminologie, trestního práva hmotného a procesního. Rigorozantka vyhledala velké množství údajů a podkladů, z nichž v práci uvedla relevantní informace a závěry. Dále lze poukázat na vyhledání a použití obsáhlých statistických údajů. Použité metody byly zcela odpovídající vybranému tématu a cíli práce.

3. Formální a systematické členění práce

Rigorozantka si dala za cíl poskytnout komplexní analýzu postavení žen jako pachatelek trestné činnosti a jako obětí kriminality. Záměr autorky bylo zanalyzovat specifika a příčiny tohoto druhu kriminality a dále se zaměřit i na problematiku represivních a preventivních opatření, směřujících k předejití či potlačení této kriminality. Tyto cíle byly v práci splněny.

Autorka přistupuje ke zpracování tématu systematicky s logickou posloupností, práce je přehledná a logicky vystavěná, kdy jednotlivé kapitoly na sebe vzájemně navazují a doplňují se. Práce je rozdělena do dvou hlavních částí – kriminalita žen a ženy v postavení oběti. Tyto dvě hlavní části jsou poté rozděleny do několika dalších dílčích částí. Nejprve autorka vymezuje

pojmem kriminality, kdy znalost této problematiky je důležitá pro lepší pochopení zkoumaného tématu. V části týkající se kriminality žen autorka nejprve popisuje fenomenologii kriminality žen, kdy je poukazováno na jednotlivé aspekty rozsahu kriminality prostřednictvím policejních statistik a analyzování stavu, struktury, dynamiky a trestněprávního vymezení kriminality žen. Následuje část týkající se teorií kriminality žen, kdy je problematika zkoumána z pohledu biologické teorie, psychologické teorie, sociologické teorie a feministické teorie. Dále se práce zabývá kontrolou kriminality žen, kdy autorka poukazuje na specifika ženské kriminality ve vztahu k její kontrole a analyzuje represivní a preventivní strategie. Část týkající se kriminality žen je následně zakončena porovnáním kriminálních statistik v Německu a v České republice. Nejobsáhlejší částí práce je téma kriminality páchané na ženách. Nejprve autorka vymezuje pro lepší pochopení dalších částí práce základní pojmy jako je oběť, poškozený, viktimologie, viktimnost či viktimizace. Následuje část týkající se trestněprávního vymezení vybraných trestných činů, u kterých jsou statisticky nejvíce obětí ženy. Jedná se o trestné činy znásilnění, pohlavní zneužití, týrání osoby žijící ve společném obydlí, nebezpečné vyhrožování a nebezpečné pronásledování. V další části se autorka zabývá teoriemi příčin kriminality páchané na ženách, ať se již jedná o teorie jednofaktorové nebo feministicky laděné teorie. Dále se práce zabývá kontrolou kriminality páchané na ženách, a to z pohledu trestní represe, prevence a pomoci obětem trestné činnosti, zejména domácího násilí. Poslední část poté pojednává o kriminalitě páchané na ženách v Německu v porovnání s Českou republikou. Tato část obsahuje zpracování velkého množství statistických údajů a vyvození patřičných závěrů ze získaných informací. Nechybí zde ani zhodnocení možností *de lege ferenda* pro českou právní úpravu. V závěru autorka shrnuje zkoumanou problematiku a zjištěné poznatky, včetně rekapitulace statistických informací o kriminalitě žen a trestné činnosti páchané na ženách. Autorka také poukázala na skutečnost, kdy v České republice neexistují oficiální statistiky o obětech trestné činnosti, které by poskytovali komplexnější informace o obětech kriminality.

Ze stylistického a gramatického hlediska se v práci vyskytují pouze ojedinělé překlepy či gramatické chyby. Celkový dojem z předložené práce však není nikterak narušen a práce je psána čtivou formou.

Rigorozantka využila velké množství literatury, a to včetně té zahraniční. Je však třeba ocenit kvalitní práci se statistickými údaji. Stejně tak je třeba vyzdvihnout i komparační část o kriminalitě žen a kriminalitě páchané na ženách v Německu, v následném porovnání s Českou republikou.

4. Vyjádření k práci, zda byl zamýšlený záměr rigorózní práce odpovídajícím způsobem zpracován

Předložená rigorózní práce je přínosnou a velmi zajímavou studií do problematiky kriminality žen a kriminality páchané na ženách. Obsahově a z formálního hlediska práce splňuje podmínky, které jsou kladeny na vědeckou studii. Práci hodnotím jako přínosnou a na velmi dobré úrovni.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Autorka splnila vytyčené cíle
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Samostatnost při zpracovávání tématu zachována.
Logická stavba práce	Stavba práce byla vhodně zvolena
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Práce se zdroji na velmi dobré úrovni. Autorka využila značné množství literatury, včetně použití zahraniční literatury. Výborná práce se statistickými údaji. Citováno dle vědeckých pravidel.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Autorka se tématem zabývala do hloubky, zcela odpovídající požadavkům rigorózní práce.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Přehledná, včetně použití grafů a tabulek.
Jazyková a stylistická úroveň	Text psaný čtivou formou, minimální výskyt gramatických chyb a překlepů

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Jaké jsou, dle názoru autorky, důvody a příčiny pro vzestupnou tendenci kriminality žen v České republice v porovnání s Německem, kde je kriminalita žen spíše konstantní (ačkoliv procentuálně větší než v České republice)?

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Práci doporučuji k obhajobě.
---	-------------------------------------

V Praze dne 26. května 2023

doc. JUDr. Mgr. Jana Tlapák Navrátilová, Ph.D.
pověřený akademický pracovník